

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka:

Datum:

Zadeva: **Odgovori na pripombe zainteresirane javnosti k predlogu Splošnega akta o minimalnih zahtevah pri načrtovanju in gradnji stavbne fizične in pasivne komunikacijske infrastrukture ter razdelilnih točk**

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije je na podlagi devetega odstavka 10. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/32 ZDU-10; v nadaljevanju: ZEKom-2) objavila predlog Splošnega akta o minimalnih zahtevah pri načrtovanju in gradnji stavbne fizične in pasivne komunikacijske infrastrukture ter razdelilnih točk (v nadaljevanju: splošni akt). Predlog je agencija 16. 1. 2023 objavila na [svoji spletni strani](#) in povabila zainteresirano javnost, da do vključno 15. 2. 2023 posreduje pripombe, predloge ali dopolnitve. Agencija je javno obravnavo na predlog SOEK [podaljšala do 20. 2. 2023](#). Do izteka roka je agencija prejela pripombe Inženirske zbornice Slovenije, odvetniške družbe Pirc, o.p. d.o.o. v imenu operaterja RUNE ENIA d.o.o., operaterja T-2, d.o.o., operaterja A1 Slovenija, d.d. ter pripombe operaterja Telemach Slovenija, d.o.o. Agencija je po izteku roka prejela še naknadni popravek pripomb, ki jih je poslal operater A1 Slovenija, d.d. Pripombe, predloge in dopolnitve je agencija [objavila](#) 27. 2. 2023.

SPLOŠNE PRIPOMBE

A1 Slovenija, d.d. (v nadaljevanju: A1 Slovenija) meni, da je problematika, ki jo obravnava Splošni akt kompleksa in je urejena v več predpisih (ZEKom-2, Gradbenim zakonom – GZ-1 in Stvarnopravni zakonik – SPZ). A1 Slovenija nato predstavi izhodišča. Eno od ključnih vprašanje je po mnenju A1 Slovenija to, kdo je imetnik pravice do uporabe razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture. ZEKom-2 v 10., 137. in 138. členu kot imetnika pravice do uporabe imenuje lastnika razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture. V nadaljevanju A1 Slovenija poudarja pomen skupne uporabe stavbne fizične infrastrukture in navaja problematiko sporov o skupni uporabi. A1 Slovenija nadalje ugotavlja, da naj bi bila stavbna fizična infrastruktura sestavina stavbe ne pa samostojen objekt in je torej praviloma lahko le v lasti lastnika nepremičnine oziroma v primeru etažne lastnine solast etažnih lastnikov neglede na to, kdo jo je zgradil. Enako po mnenju A1 Slovenija velja tudi za razdelilno točko, ki ni objekt, temveč le oprema nepremičnine. A1 Slovenija navaja tudi primer, da inštalacije, kot so elektrovodi, domofoni, plinske cevi za ogrevanje, niso last ponudnikov teh storitev. Po mnenju A1 Slovenija lahko tretja oseba, npr. operater v smislu 3. člena ZEKom-2, le izjemoma pridobila lastninsko pravico na stavbni fizični infrastrukturi (ne pa tudi na razdelilni točki), vendar le, če bi bila zgrajena na podlagi v ta namen pridobljene stvarne pravice (npr. služnosti). A1 Slovenija zaključuje, da stavbna fizična infrastruktura po veljavnih predpisih praviloma ni last operaterjev, tudi če so jo slednji zgradili v soglasju z lastnikom nepremičnine. Po mnenju A1 Slovenija ima gradnja stavbne fizične

infrastrukture s strani operaterja naravo izboljšanja zgradbe v tuji lasti, kar ureja 48. člen SPZ, v skladu s katerim operater na podlagi gradnje stavbne fizične infrastrukture ne pridobi lastninske pravice, temveč le pravico do povračila večvrednosti nepremičnine iz naslova tega vložka, ki se lahko poplača tudi npr. z brezplačno uporabo tako zgrajene stavbne fizične infrastrukture v lastni lastnika nepremičnin.

Na osnovi navedenega A1 Slovenija zaključuje, da je skupno uporabo stavbne fizične infrastrukture, ki jo predpisuje 137. člen ZEKom-2, praviloma dolžan omogočati lastnik stavbe, ki je skladno s SPZ tudi lastnik stavbne fizične infrastrukture, morebitni obstoječi uporabniki (operaterji) iste stavbne fizične infrastrukture (vključno z morebitnim operaterjem graditeljem) posledično nimajo pravic, na podlagi katerih bi skupni uporabi stavbne fizične infrastrukture sploh lahko nasprotovali. Po mnenju A1 Slovenija ima lastnik nepremičnine, na kateri je stavbno fizična infrastruktura, v smislu ZEKom-2 položaj infrastrukturnega operaterja.

V A1 Slovenija menijo, da predlog splošnega akta pravnega položaja stavbne fizične infrastrukture ne upošteva v celoti in je zato pomanjkljiv in vsebinsko delno neprimeren, vendar pa po mnenju A1 Slovenija tudi ZEKom-2 teh vsebin ne ureja celostno oziroma jih sploh ne ureja. Po mnenju A1 Slovenija področje gradnje stavbne fizične infrastrukture in razdelilne točke nezadostno ureja zlasti, ker bi akt moral predstavljati podlage njune skupne uporabi iz 137. člena ZEKom-2, poleg tega pa po mnenju A1 Slovenija sploh ne ureja obveznosti pri rekonstrukciji stavbne fizične infrastrukture iz devetega odstavka 10. člena ZEKom-2 v zvezi s sedmim odstavkom istega člena in torej pravila v zvezi u rekonstrukcijo stavbne fizične infrastrukture niso določena, posledično pa tudi ni zagotovljena neposredna pravna podlaga za izvedbo rekonstrukcije stavbne fizične infrastrukture kot samostojnega objekta in s tem tudi ne izdelava razdelilne točke ob rekonstrukciji stavbne fizične infrastrukture. Po mnenju A1 Slovenija tako stanje ni sprejemljivo in predlaga, da se vsebino splošnega akta dopolni s pravili za rekonstrukcijo stavbne fizične infrastrukture, ki bi se ob soglasju lastnika(ov) nepremičnine izvedla, kadar obstoječa infrastruktura nima lastnosti, določenih z ZEKom-2, in je zaradi tega ni mogoče uporabljati tudi v primeru vstopa novega operaterja.

A1 Slovenija nato poda konkretne predloge na osnovi zgoraj povzetih izhodišč.

Agencija odgovarja, da urejanje lastništva nad fizično infrastrukturo in pravnega položaja lastnika presega namen splošnega akta. Konkretni predlogi sprememb so komentirani v nadaljevanju.

Inženirska zbornica Slovenije je v začetku zastavila vprašanje o statusu tega dokumenta, komu je namenjen, kdo ga je dolžan spoštovati in kdo je zadolžen ali pooblaščen za njegovo spoštovanje. Nadalje Inženirska zbornica tudi izraža dvom, ali je zahtevati in predpisovati nekaj brez odločb o kršitvah in s tem povezanimi posledicami smiselno.

Agencija odgovarja, da je splošni akt namenjen v prvi vrsti investitorjem ter njihovim izvajalcem, vključno s projektanti. Vsi navedeni so ga tudi dolžni spoštovati.

Agencija ima po 287. členu ZEKom-2 pristojnost nadzorovati izvajanje tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov, razen izjem, ki so taksativno naštetje v tem členu. Predmetni splošni akt ne sodi med te izjeme, torej njegovo izvajanje nadzoruje agencija.

ZEKom-2 opredeljuje tudi kazni za nespoštovanje določil, in sicer v 2. točki prvega odstavka 300. člena.

Dalje **Inženirska zbornica Slovenije** sprašuje, ali je Splošni akt namenjen novogradnji, rekonstrukcijam, naknadnim vpeljavam komunikacijske infrastrukture.

Agencija odgovarja, da splošni akt ureja vprašanja, ki nastanejo pri izvrševanju sedmega in osmega odstavka 10. člena ZEKom-2. Sedmi odstavek navaja tako novogradnje kot rekonstrukcije objektov. Naknadna vpeljava komunikacijske infrastrukture sicer ni izrecno opredeljena v ZEKom-2, vendar pa se vsaka izboljšava obstoječega komunikacijskega omrežja šteje kot rekonstrukcija, tudi npr. zamenjava obstoječe bakrene parice ali koaksialnega kabla z optiko.

*Odvetniška družba Pirc, o.p. d.o.o. je v imenu operaterja **RUNE ENIA d.o.o.** (v nadaljevanju: **RUNE ENIA**) podala vprašanje, naj agencija pojasni, kako te v aktu vsebovane zahteve vplivajo na možnost regulacije po drugem odstavku 138. člena ZEKom-2. Namreč, na ruralnih območjih utegne priti v poštev "obveznosti dostopa ... prek prve razdelilne točke na točko, ki je čim bližje končnim uporabnikom in lahko omogoča zadostno število povezav do končnih uporabnikov, da je tržno donosna za prosilce za dostop, ki so pri svojem delovanju učinkoviti". **RUNE ENIA** agencija poziva, naj pojasni in opredeli (oz. določi kriterije), kakšne zahteve bodo veljale za razdelilne točke zunaj enostanovanjskih stavb na ruralnih območjih, ki jih bodo gradili operaterji, ki niso izključno veleprodajni operaterji (1. točka tretjega odstavka 138. člena ZEKom-2), saj utegne biti zaradi zagotavljanja konkurence nujno zagotoviti dostop do teh razdelilnih točk po drugem odstavku 138. člena ZEKom-2.*

*S splošnim aktom naj se po mnenju **RUNE ENIA** torej določi kriterije za tovrstne razdelilne točke "prek prve koncentracijske ali razdelilne točke na točko, za katero ugotovi, da je najbližje končnim uporabnikom in lahko gosti zadostno število povezav končnih uporabnikov ter je tržno donosna za učinkovite prosilce za dostop.*

Agencija odgovarja, da je v drugem odstavku 138. člena ZEKom-2 predpisan postopek naložitve obveznosti dostopa prek prve razdelilne točke na točko, ki je čim bližje končnim uporabnikom. Namreč, obveznost agencija lahko naloži z odločbo iz prvega odstavka 138. člena ZEKom-2, ki se dalje sklicuje na postopek v 130. členu ZEKom-2, ne pa s splošnim aktom. Predmetni splošni akt ureja samo tehnična in druga vprašanja, povezana z izvrševanjem sedmega in osmega odstavka 10. člena ZEKom-2, zato bi predlagana razširitev presegala namen tega splošnega akta. Zaradi navedenega agencija problematike ne more uvrstiti v splošni akt in predloga ne bo upoštevala.

PRIPOMBE K 1. ČLENU

A1 Slovenija predlaga dopolnitev prvega člena Splošnega akta (predlog dodatnega besedila je podčrtan): Ta splošni akt natančneje ureja tehnična in druga vprašanja pri načrtovanju in gradnji razdelilnih točk, stavbne fizične infrastrukture in v njej pasivne komunikacijske infrastrukture pri gradnji novih večstanovanjskih in nestanovanjskih stavb ter pri rekonstrukciji stavbne fizične oziroma pasivne komunikacijske infrastrukture.

Podoben predlog je podal tudi T-2, d.o.o. (v nadaljevanju T-2), ki predlaga besedilo 1. člena, kot sledi: Ta splošni akt natančneje ureja tehnična in druga vprašanja pri načrtovanju in gradnji ter rekonstrukciji razdelilnih točk, stavbne fizične infrastrukture in v njej pasivne komunikacijske infrastrukture.

A1 Slovenija in T-2 utemeljujeta svoja predloga z besedilom sedmega odstavka 10. člena ZEKom-2.

Agencija bo smiselno upoštevala zgornja predloga ter spremenila prvi člen splošnega akta.

A1 Slovenija predlaga, da se prvemu členu doda drugi odstavek, ki se glasi: (2) Za potrebe tega splošnega akta je upravljavec bodisi upravnik stavbe bodisi etažni lastnik, ki v večstanovanjski ali nestanovanjski stavbi v kateri upravnik ni potrebno določiti, izvaja naloge upravnika.

A1 Slovenija predlog utemeljuje s tem, da splošni akt ustanavlja funkcijo upravjavca razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture, ne določa pa, kdo to je. A1 Slovenija se z ustanovitvijo funkcije upravjavca strinja. Po mnenju A1 Slovenija bi bilo primerno, da se za zagotovitev ustaljene prakse določanja upravjavca že v splošnem aktu določi, kdo to je, pri čemer predlaga, da se določi, da je upravljavec bodisi lastnik, bodisi upravnik, ki ima že po drugih predpisih pooblastila na področju zastopanja etažnih lastnikov, oziroma, tam, kjer upravnik ni, eden od etažnih lastnikov, ki ga slednji določijo. S tem se preprečuje tudi omejevanje konkurence z onemogočanjem ali oviranjem skupne uporabe stavbne fizične infrastrukture s strani operaterjev, ki so v stavbi že prisotni.

Tudi **Inženirska zbornica Slovenije** je podala vsebinsko podobno pripombo, da ni določeno, kdo bo upravljavec.

Agencija se s predlogom A1 Slovenija ne strinja. Agencija se je odločila, da bo namesto besede »upravljavec«, uporabila besedo »skrbnik«, ki bolje ponazarja funkcijo, ki jo opravlja.

Glede določitve, kdo bo skrbnik, agencija odgovarja, da je v praksi veliko različnih situacij, ki nimajo enoznačne rešitve, kar posledično pomeni, da tudi ni mogoče vnaprej predvideti vseh možnosti. Poleg večstanovanjskih stavb, morajo namreč imeti razdelilno točko (in posledično skrbnika) tudi nestanovanjske stavbe, tako v javni kot zasebni lasti, z izjemo tistih, ki so navede v osmem odstavku 10. člena ZEKom-2. Agencija zaradi navedenega ni določila, kdo bo skrbnik, temveč je zgolj opredelila funkcijo, ki jo opravlja.

Inženirska zbornica Slovenije meni, da v uvodu splošnega akta manjka podatek na katere stavbe se akt nanaša. Samo na večstanovanjske stavbe (3 ali več?) in na katere nestanovanjske stavbe? Vse nestanovanjske stavbe nimajo potreb za komunikacijsko infrastrukturo.

Agencija odgovarja, da osmi odstavek 10. člena ZEKom-2 opredeljuje izjeme, kjer ne velja obveznost gradnje skladno s sedmim odstavkom 10. člena ZEKom-2 (večstanovanjske in nestanovanjske stavbe).

Inženirska zbornica Slovenije meni, da akt ne vsebuje minimalnih zahtev. Zahteve bi morali konkretizirati bodisi z referenco na tehnične smernice ali z navedbo konkretnjših parametrov.

Agencija odgovarja, da je zahteve postavila na funkcionalnem nivoju, torej kaj mora biti omogočeno. Agencija ne želi predpisovati smernic ali konkretnjših parametrov, saj je to odgovornost investitorjev in projektantov, ki morajo upoštevati vse veljavne področne predpise in standarde.

PRIPOMBE K 2. ČLENU

A1 Slovenija predlaga spremembo 1. točke prvega odstavka 2. člena tako, da se glasi: 1. omogočati mora enostavno prespajanje izvedenih hišnih komunikacijskih povezav na dostopovne povezave vsaj ~~treh~~ petim različnim operaterjem (npr. s konektorji), brez fizičnega posega v pasivno komunikacijsko infrastrukturo, ki vodi od razdelilne do omrežne priključne točke.

A1 Slovenija utemeljuje svoj predlog s tem, da ni realno pričakovati, da bi investitorji ob gradnji ali rekonstrukciji stavbne razdelilne točke le-to izdelali na način, da bi izpolnjevale več kot minimalne standarde, določene s splošnim aktom, zato je po mnenju A1 Slovenija potrebno določiti, da mora biti razdelilna točka takšna, da omogoča povezavo večjemu številu operaterjev s čimer se v posamezni stavbi dejansko zagotavlja možnost nudenja storitev več operaterjem in s tem konkurenca med njimi. V predlogu akta predlagana kapaciteta le dveh operaterjev ob sodelovanju operaterjev in investitorjev pa nepravilno omogoča vzpostavitev škodljivega duopola in ne sledi ciljem zakona.

Agencija odgovarja, da splošni akt predpisuje prostor za najmanj tri konkurenčne infrastrukture v razdelilni točki, kar je tudi meja, ki je v Evropski uniji določena kot meja, kjer je infrastrukturna konkurenca zadostna. Trditev, da agencija omogoča vzpostavitev škodljivega duopola, torej ne drži. Agencija je pri določanju te meje izhajala iz evropske prakse in tudi iz iskanja ravnotežja med stroški na eni strani in potencialnimi koristmi na drugi strani. V Sloveniji so le najgosteje poseljeni deli države opremljeni z več kot tremi infrastrukturami, zato je nalaganje obveznosti za dostop petih operaterjem v veliki večini Slovenije ekonomsko neupravičeno, saj v bližini objekta sploh ni toliko operaterjev z lastno infrastrukturo. Glede na navedeno agencija predloga ne bo upoštevala.

T-2 določitvi upravljavca nasprotuje in sicer tako za razdelilno točko (2. člena predloga Splošnega akta), kot tudi za stavbno fizično infrastrukturo (3. člen predloga Splošnega akta).

Po mnenju T-2 se je v praksi izkazalo, da v večstanovanjskih stavbah investitor/lastnik zgradi razdelilno točko, stavbno fizično in pasivno komunikacijsko infrastrukturo, ki jo uporabljajo operaterji, takšna infrastruktura pa nima posebnega upravljavca. T-2 meni, da posebna določitev upravljavca ni potrebna, saj je potrebno v vsakem primeru na lokaciji, na kateri želi biti prisotnih več operaterjev, doseči dogovor o skupni rabi infrastrukture. Dogovor je nujen neglede na to, ali ima stavbna fizična infrastruktura upravljavca ali ne. Po mnenju T-2 je pri skupni uporabi razdelilne točke ter stavbne fizične in pasivne komunikacijske infrastrukture bistveno, da je infrastruktura ustrezno označena in da je onemogočen nepooblaščen dostop, kar je v predlogu Splošnega akta zajeto. T-2 še dodaja, da trenutno veljavni splošni akt obveznega upravljavca ne določa.

Agencija odgovarja, da se je odločila za uporabo izraza »skrbnik«, ki ustrežnejše opisuje naloge, kot prej predlagan izraz »upravljavec«. Namen določitve skrbnika je, da skrbi za fizično dostopnost razdelilne točke ter stavbne fizične in pasivne komunikacijske infrastrukture. Tako A1 Slovenija kot Telemach Slovenija določitvi skrbnika nista nasprotovala in sta celo predlagala izboljšave tega

določila.

Agencija skrbniku (prej upravljavcu) ne nalaga več obveznosti hrambe dokumentacije o razdelilni točki in je črtala zadnji stavek tretjega odstavka 3. člena, ker je hramba in posodabljanje dokumentacije nesorazmerno breme za skrbnika.

A1 Slovenija predlaga, da se doda nov drugi odstavek v 2. člen, sedanji drugi odstavek pa bi postal tretji. Predlagano besedilo je naslednje: (2) Upravljavec razdelilne točke je dolžan operaterjem omrežja na prvi poziv v roku petih delovnih posredovati:

1. Podatke o lastniku razdelilne točke, kadar ta ni isti kot upravljavec,
2. Podatke o številu operaterjev uporabnikov razdelilne točke,
3. Tehnične značilnosti razdelilne točke,
4. Preostale kapacitete razdelilne točke.

A1 Slovenija predlog utemeljuje s tem, da je funkcija upravljavca lahko koristna le, če se upravljavcem določijo obveznosti, ki služijo izpolnjevanju zakonskih obveznosti lastnikov razdelilne točke, pri čemer se lahko izognemo nepotrebnim podaljševanjem medsebojnega dogovarjanja. Glede na to, da je uporaba razdelilne točke nujno potrebna za nudenje storitev v posamezni stavbi je potrebno, da se operaterju, ki bi v stavbi želel nuditi svoje storitve omogoči, da hitro in učinkovito od upravljavca pridobi vse v ta namen potrebne informacije. Po mnenju A1 Slovenija je ureditev postopkovnih pravil nenazadnje predmet urejanja tega splošnega akta.

Agencija odgovarja, da je namen določitve skrbnika, da skrbi za fizično dostopnost razdelilne točke ter stavbne fizične in pasivne komunikacijske infrastrukture. V praksi je težko pričakovati, da se lahko zagotovi dovolj podatkov, da v fazi načrtovanja omrežja operaterja v posamezni stavbi ne bi bil potreben ogled terena s strani tehnikov operaterja. Vse navedene podatke, razen podatka o lastniku razdelilne točke, lahko ugotovi tehnik ob ogledu terena, zato predlagana obveznost pomeni samo dodatno breme za skrbnika, operaterju pa ne pomagajo pri skrajševanju postopkov. Skrbnik ima predvsem nalogo, da omogoča tehnikom operaterja dostop do vseh elementov stavbne fizične in pasivne komunikacijske infrastrukture in razdelilne točke. Glede na navedeno, agencija predloga ne bo upoštevala.

PRIPOMBE K 3. ČLENU

Telemach Slovenija d.o.o. (v nadaljevanju: Telemach Slovenija) predlaga, da se 1. točka prvega odstavka 3. člena Splošnega akta dopolni in sicer: 1. imeti mora upravljavca, ki je operater elektronskih komunikacijskih storitev.

Telemach Slovenija opozarja na problem določitve upravljavca pri novogradnjah. Iz prakse izhaja, da investitor, ki zgradi stavbno fizično infrastrukturo le to da v upravljanje etažnim lastnikom ali po dogovoru kar hišniku večstanovanjske stavbe. Težava se pojavi, ko se pojavijo poškodbe na stavbni fizični infrastrukturi in jo je potrebno zamenjati. Namreč, pojavijo se zamude pri odpravi nedelovanja storitve, saj operater, ki zagotavlja storitve, ni upravljavec stavbne fizične infrastrukture in ne more takoj pristopiti k reševanju težav.

Agencija odgovarja, da je ravno zaradi takšnih in podobnih težav zahtevala, da so kontaktni podatki

skrbnika jasno označeni, tako lahko operater omrežja čimprej vzpostavi stik z njim in začne odpravljati težave.

O predlogu, da naj bo skrbnik operater, se agencija ne bo izrekla. Dejansko stanje na terenu se namreč razlikuje od primera do primera, glede na to, kdo je omrežje zgradil, za kakšen objekt gre, ali je omrežje že bilo posodobljeno itd.

A1 Slovenija predlaga dopolnitev 2. točke prvega odstavka 3. člena in sicer: 2. od razdelilne točke do vsake omrežne priključne točke mora biti zgrajena stavbna fizična infrastruktura, ki brez gradbenih posegov omogoča namestitev pasivne komunikacijske infrastrukture ~~brez gradbenih posegov~~ vsaj dvema operaterjema, in ki vsakemu končnemu uporabniku hkrati omogoča hkratno povezavo najmanj dveh omrežnih priključnih točk z razdelilno točko.

A1 Slovenija predlog utemeljuje s tem, da kapacitete stavbne fizične infrastrukture za zagotovitev možnosti skupne uporabe ne smejo biti vezane na število operaterjev, temveč na število povezav omrežnih priključnih točk z razdelilno točko, saj je potrebno, da ima vsak končni uporabnik možnost izbire najmanj dveh katerihkoli poljubnih operaterjev, ne pa le prvih dveh, ki svoje storitve nudita v posamezni stavbi kar bi prav tako omogočilo vzpostavitev škodljivega duopola in ne bi sledilo ciljem zakona.

Agencija odgovarja, da je cilj, da je vsakemu končnemu uporabniku omogočena povezava preko najmanj dveh omrežnih točk že dosežen s predlaganim besedilom splošnega akta, saj je splošni akt v 3. členu določa, mora biti zgrajena stavbna fizična infrastruktura, ki omogoča namestitev pasivne komunikacijske infrastrukture brez gradbenih posegov vsaj dvema operaterjem, ki jim je tako omogočeno, da pri vsakem uporabniku hkrati povežejo dve omrežni priključni točki na razdelilno točko. Agencija tudi poudarja, da je v razdelilni točki tudi omogočeno prespajanje povezav, tako da je menjava operaterja možna brez gradbenih posegov. Večina končnih uporabnikov tudi nima naročenih storitev pri dveh ponudnikih fiksnih storitev.

Telemach Slovenija predlaga dopolnitev 2. točke prvega odstavka 3. člena in sicer: 2. od razdelilne točke, ki se nahaja v omarici, do vsake omrežne priključne točke mora biti zgrajena stavbna fizična infrastruktura, ki omogoča namestitev pasivne komunikacijske infrastrukture brez gradbenih posegov vsaj dvema operaterjema.

Telemach Slovenije utemeljuje svoj predlog s tem, da je obveznost iz zgornje točke izvedljiva le v primeru, ko je stavbna fizična infrastruktura zaključena v skupni omarici v večstanovanjskem objektu. Če ima operater stavbno fizično infrastrukturo zaključeno v spojki, ki je v jaški druga točka 3. člena ni izvedljiva.

Agencija bo predlog upoštevala in splošni akt ustrezno dopolnila.

T-2 predlaga, da se 3. točka prvega odstavka 3. člena spremeni tako, da se glasi: 3. v stavbni fizični infrastrukturi mora biti nameščena pasivna komunikacijska infrastruktura, ki je primerna za doseganje hitrosti najmanj 100 Mbit/s, ki vsako omrežno priključno točko povezuje z razdelilno točko. T-2 svoj predlog utemeljuje s tem, da po njegovem mnenju nikjer v Splošnem aktu ni jasno določena

obveznost investitorja v novo večstanovanjsko ali nestanovanjsko stavbo, da v njej namesti pasivno komunikacijsko infrastrukturo. T-2 nato citira 2. in 3. točko prvega odstavka 3. člena Splošnega akta. Citirani določbi bi se po mnenju T-2 lahko razumelo tako, da pasivne komunikacijske infrastrukture ni treba nameščati, kar posledično pomeni, da jo bodo morali namestiti operaterji, kar po mnenju T-2 ni skladno z ZEKom-2. Pri tem se sklicuje na sedmi odstavek 10. člena ZEKom-2, ki določa, da mora biti pri gradnji novih večstanovanjskih in nestanovanjskih stavb projektirana in zgrajena stavbna fizična infrastruktura do omrežnih priključnih točk in v njej pasivna komunikacijska infrastruktura v skupnih delih stavbe, ki je primerna za doseganje visokih hitrosti. V sedmem odstavku 10. člena je nadalje tudi nedvomno določeno, da je projektiranje in izgradnja stavbne fizične ter pasivne komunikacijske infrastrukture strošek investitorja v gradnjo ali rekonstrukcijo večstanovanjske ali nestanovanjske stavbe.

Agencija odgovarja, da je ZEKom-2 hierarhično višji akt. Njegovih določil v splošnem aktu agencija praviloma ni ponavljala, saj bi šlo za podvajanje. ZEKom-2 v sedmem odstavku 10. člena predpisuje, da mora biti pri gradnji novih večstanovanjskih in nestanovanjskih stavb projektirana in zgrajena stavbna fizična infrastruktura do omrežnih priključnih točk in v njej pasivna komunikacijska infrastruktura v skupnih delih stavbe, ki je primerna za doseganje visokih hitrosti.

Glede predloga, da naj bo pasivna komunikacijska infrastruktura primerna za doseganje hitrosti najmanj 100 Mbit/s, agencija pojasnjuje, da je v 84. točki prvega odstavka 3. člena ZEKom-2 definirano širokopasovno omrežje visokih hitrosti. Agencija zaradi navedenega predloga ne bo upoštevala.

Inženirska zbornica Slovenije glede 5. točke prvega odstavka 3 člena, to je, da mora biti do vsakega nadstropja večstanovanjske ali nestanovanjske stavbe nameščen komunikacijski vod ali stavbna fizična infrastruktura za priključitev brezžičnih dostopovnih točk, izraža pomislek, da zahteva posega v lastništvo in iz tega izhajajoče pravice. Sprašuje, zakaj takšna zahteva, če stavba in lastnik nimata takšnih potreb?

Agencija odgovarja, da je cilj splošnega akta preprečiti ali pa vsaj minimizirati vse naknadne posege v stavbo zaradi gradnje dodatne napeljave, zato je postavila tudi to zahtevo, hkrati pa takšna zahteva ne predstavlja nesorazmernega bremena za investitorja. Zahteva temelji na pričakovanem razvoju brezžičnih omrežij.

A1 Slovenija predlaga nov drugi odstavek 3. člena, sedanji drugi odstavek pa postane tretji odstavek, in sicer: (2) Upravljavca stavbne fizične infrastrukture je dolžan operaterjem omrežja na prvi poziv v roku petih delovnih posredovati:

1. Podatke o lastniku stavbne fizične infrastrukture, kadar ta ni isti kot upravljavca,
2. Podatke o številu operaterjev uporabnikov stavbne fizične infrastrukture,
3. Tehnične značilnosti stavbne fizične infrastrukture,
4. Preostale kapacitete stavbne fizične infrastrukture.

A1 Slovenija predlog utemeljuje s tem, da je funkcija upravljavca lahko koristna le, če se upravljavcem določijo obveznosti, ki služijo izpolnjevanju zakonskih obveznosti lastnikov razdelilne točke, pri čemer se lahko izognemo nepotrebnim podaljševanjem medsebojnega dogovarjanja. Glede na to, da je

uporaba stavbne fizične infrastrukture nujno potrebna za nudenje storitev v posamezni stavbi je potrebno, da se operaterju, ki bi v stavbi želel nuditi svoje storitve omogoči, da hitro in učinkovito od upravljavca pridobi vse v ta namen potrebne informacije. Po mnenju A1 Slovenija je ureditev postopkovnih pravil nenazadnje predmet urejanja tega splošnega akta.

Gre za smiselno enak predlog A1 Slovenija v zvezi z obveznostmi upravljavca (sedaj skrbnika) kot je predlog spremembe v 2. členu splošnega akta v zvezi z obveznostmi upravljavca (sedaj skrbnika) glede razdelilne točke. Agencija se zato v tem delu sklicuje na zgoraj naveden odgovor na predlog glede spremembe v 2. členu splošnega akta ter dodaja, da vse navedene podatke, razen podatka o lastniku stavbne fizične infrastrukture, lahko ugotovi tehnik ob ogledu terena, zato predlagana obveznost pomeni samo dodatno breme za skrbnika, operaterju pa ne pomagajo pri skrajševanju postopkov. Glede na navedeno agencija predloga ne bo upoštevala.

A1 Slovenija predlaga nov tretji odstavek 3. člena (prej drugi odstavek) in sicer: (3) Del fizične infrastrukture med zadnjim jaškom pred stavbo in razdelilno točko (vključno s prebojem v stavbo) mora biti zasnovan tako, da omogoča namestitve pasivne komunikacijske infrastrukture vsaj ~~tem~~ petim operaterjem. V ta namen zgrajena kabelska kanalizacija se šteje za dovolj zmogljivo, kadar je vgrajena cev najmanj dimenzij nazivnega premera 110 mm ali dve cevi nazivnega premera 50 mm, ustrezne zunanje trdnosti in s tako notranjo steno, ki zagotavlja majhen koeficient trenja in omogoča namestitve komunikacijskih vodov (npr. polivinil klorid, polietilen).

A1 Slovenija utemeljuje svoj predlog s tem, da ni realno pričakovati, da bi investitorji ob gradnji ali rekonstrukciji stavb fizično infrastrukturo izdelali na način, da bi izpolnjevala več kot minimalne standarde, določene s splošnim aktom, zato je po mnenju A1 Slovenija potrebno določiti, da mora biti fizična infrastruktura takšna, da omogoča povezavo večjemu številu operaterjev in s tem zagotovi konkurenca med njimi. Smiselno je tudi, da se natančno definira, kakšna kabelska kanalizacija se šteje za dovolj zmogljivo, pri čemer je z vidika medsebojne usklajenosti splošnih aktov potrebno, da se določijo enake dimenzije kot v Splošnem aktu o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture.

Agencija odgovarja, da se pravna podlaga, torej sedmi odstavek 10. člena ZEKom-2, nanaša na stavbno fizično infrastrukturo, ki je definirana v 78. točki prvega odstavka 3. člena ZEKom-2 kot fizično infrastrukturo ali inštalacije na lokaciji končnega uporabnika, vključno s tistimi v solastnini (skupne inštalacije), namenjene namestitvi žičnih oziroma brezžičnih dostopovnih omrežij, kadar so ta dostopovna omrežja primerna za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev in povezujejo razdelilno točko z omrežno priključno točko. Povezovanje razdelilne točke z elementi dostopnega omrežja do stavbe ni predmet tega splošnega akta, zato bo agencija drugi odstavek 3. člena predloga splošnega akta brisala. Agencija še dodaja, da enajsti odstavek 10. člena ZEKom-2 določa, da operater omrežja lahko ob upoštevanju 136. do 138. člena ZEKom-2 na lastne stroške postavi svoje omrežje do razdelilne točke.

A1 Slovenija predlaga nov 4. člen, obstoječa 4. in 5. člena pa postaneta 5. in 6. člen, in sicer:

4. člen
(rekonstrukcija stavbne fizične infrastrukture)

(1) Operater omrežja, ki je pridobil pravico do skupne uporabe stavbne fizične infrastrukture, kadar ta nima lastnosti, ki jih določata zakon in ta splošni akt, ima pravico stavbno fizično infrastrukturo in razdelilno točko rekonstruirati v skladu s sedmim odstavkom 10. člena zakona in določili tega splošnega akta.

(2) Operater iz prejšnjega odstavka ima pravico do povračila stroška rekonstrukcije stavbne fizične infrastrukture od investitorja gradnje iz sedmega odstavka 10. člena zakona v višini, kot se določi z aktom o pridobitvi pravice skupne uporabe stavbne fizične infrastrukture.

(3) Investitor gradnje iz sedmega odstavka 10. člena zakona, kot imetnik pravice do uporabe razdelilne točke in stavbne fizične infrastrukture lahko od operaterjev omrežja, ki v skladu s tem členom rekonstruirano stavbno fizično infrastrukturo uporabljajo, zahteva nadomestilo pod pogoji iz drugega odstavka 137. člena tega zakona.

A1 Slovenija utemeljuje svoj predlog s tem, da je po njegovem mnenju za zagotovitev izvrševanja pravice do skupne uporabe stavbne fizične infrastrukture potrebno, da se v splošni akt vključijo izvedbena določila, ki določajo pravila za izvedbo rekonstrukcije stavbne fizične infrastrukture v skladu s sedmim odstavkom 10. člena zakona.

Agencija odgovarja, da navedeni predlog pomeni nesorazmeren poseg v lastnino, ki je ustavno varovana kategorija. ZEKom-2 tudi ne nalaga obvezne rekonstrukcije omrežja. Operater omrežja vsekakor lahko rekonstruira fizično infrastrukturo, če se tako dogovori z lastnikom, ne more pa imeti te pravice mimo odločitve lastnika in ne more brez dogovora zahtevati povračila stroškov.